

Frank Devriese en Patrick Van Hoerlande. Frank dobbert even terwijl hij zijn materiaal controleert. Als alles naar behoren werkt, geeft hij mij het OK-teken. Ik beantwoord dit teken. Hij draait zich om en begint aan de duik. Ik volg.

De handduiker

Jan Decrock, de algemeen duikverantwoordelijke, begeleid Frank Devriese tot in het water.

Foto's (3): Marc Gouwy.

Voor de duik met mijn buddy van vandaag moet ik me buiten mijn comfortzone begeven. En nee, dan heb ik niet over de duik zelf. Hoewel ik me niet kan voorstellen hoe die er zal uitzien, heb ik er alle vertrouwen in dat de onderwateractiviteit binnen mijn duikcapaciteiten ligt. De uitdaging situeert zich echter op het emotioneel vlak. Als persoon kom ik weinig in direct contact met mensen met een lichamelijke handicap. Indien de situatie zich dan toch voordoet, weet ik niet echt hoe ik me ten opzichte van die personen moet gedragen.

Als duiker ben ik het niet gewoon om mijn sport te beoefenen met een buddy met een handicap. Ik was er lang van overtuigd dat je in perfecte fysieke en mentale conditie moet zijn om onze sport veilig te beoefenen. Jaren geleden las ik dan ook eerst met verwondering en daarna met bewondering over duiken met een handicap. Tijdens mijn periode als jeugdduikschoolverantwoordelijke doken we vaak op dezelfde plaats als de Antwerp Wet Wheels. We hadden een mondelinge overeenkomst over de coördinatie van het duikgebeuren, zodat jeugd en wet Wheel-duikers hun sport naast en met respect voor elkaar konden beoefenen. Een niet onbelangrijke ervaring voor mijn jeugdige enthousiastelingen. Maar een duik met een buddy met een handicap had ik nog niet ingelogd. Vandaag zal daar verandering in komen. En eerlijk gezegd, ik voel me niet op mijn gemak. De duikplaats is me niet ongekend. Toch moet ik even zoeken voor ik de leden van de duikschool Dive+ uit Oostende vind. Misschien heeft mijn ongemak met de nakende confrontatie er iets mee te maken? Na een kort telefoongesprek wandel ik naar de opgegeven plaats. Ik zie onmiddellijk dat ik juist zit: de rolstoel niet ver van de waterkant geeft duidelijk aan dat

Profiel Frank Devriese

- ✓ **Startjaar duiken:** januari 1997.
- ✓ **Aantal duiken:** 879.
- ✓ **Huidige club:** Dive+, Oostende.
- ✓ **Duikbrevet:** A-brevet (voor de leden onder ons: dit brevet betekent dat hij de vaardigheden van een efficiënte duikbuddy heeft).
- ✓ **Andere brevetten:** Advanced open water, Nitrox, Deep dive specialty.
- ✓ **Speciaal materiaal:** duikhandschoenen met vinnen tussen de vingers.
- ✓ **Favoriete duikstek 'onze wateren':** Put van Ekeren.
- ✓ **Favorieten duikstek buitenland:** moeilijke keuze tussen Egypte, Azië en de Caraïben.
- ✓ **Voorkeur soort duik:** grotten en scheepswrakken, qua fauna groot leven.
- ✓ **Meest spectaculaire duik:** nachtduik op het wrak Thistlegorm, Egypte.

Foto: Marc Gouwy.

Foto: Patrick Van Hoesserlande.

Frank Devriese zwemt voorop.
Links: De duikbak van Frank.

dit de plek is. Jan Decrock, de algemeen duikverantwoordelijke, komt naar me toe en stelt de volledige ploeg voor. Daarna stappen we naar mijn duikbuddy van vandaag, Frank Devriese.

Frank heeft paraplegie ten gevolge van een motorongeval. Als ik hem een hand geef, zit hij op de grond naast zijn rolstoel. Hij is zich al aan het voorbereiden, terwijl ik mijn materiaal nog moet uitladen. Hij stelt me echter gerust dat ik me niet moet haasten, want voor een duik van 45 minuten heeft hij uren nodig om zich voor te bereiden. Jan en hijzelf geven direct aan dat ik hem niet moet helpen. Met meer dan 21 jaar ervaring in deze sport heeft hij een routine ontwikkeld om zich duikklaar te maken. Terwijl hij zich methodisch door zijn mentale checklist werkt, is het bij de andere duikers en supporters een gezellige boel. Ik merk echter wel dat ze Frank in het oog houden en hem bij het gebeuren betrekken.

Voor de duik ga ik even met mijn buddy praten. Tussen zijn duikmateriaal vind ik geen vinnen. Natuurlijk niet, daar kan hij niets mee aanvangen. Frank merkt dat ik iets zoek en overhandigt me zijn duikhandschoenen. Ik zie direct dat dit geen gewone handschoenen zijn. Tussen de vingers zitten er immers vliezen. Deze handschoenen zijn vinnen. Hier zwemt hij mee. Ik heb altijd geleerd dat je handen tijdens het duiken niet dienen om te zwemmen. Deze regel is bij hem niet van toepassing. Onbewust vraag ik me af hoe hij zijn materiaal zal bedienen als hij zijn handen nodig heeft om te zwemmen? Hoe zal hij een lamp, kompas, jacket, ... manipuleren en ondertussen duiken? Word ik verondersteld de duikleider te zijn?

We praten ook over zijn paraplegie. Na het ongeval zat hij in de put. Het duiken gaf hem een hobby, waardoor hij terug actief bezig kon zijn en in contact kwam met anderen. Hij was niet langer gekluisterd aan zijn rolstoel en zo kon hij langzamerhand mentaal herstellen.

Tijd om mijn materiaal uit te laden en me voor te bereiden. Het is een warme dag en mijn lichaamstemperatuur stijgt snel nadat ik mijn duikpak aangetrokken heb. Frank moet het stukken warmer hebben. Hij zit al de volledige tijd dat ik er ben in zijn duikpak op de dijk. Volledig gepakt wandel ik terug de dijk over. Ik vraag even aan Jan of ik met iets speciaals rekening moet houden en of er iets van mij verwacht wordt. Hij antwoordt van niet. Het wordt een normale duik. Ik ben niet overtuigd.

Ik vertel mijn buddy dat hij het rustig aan mag doen. Ik heb tijd. Hij vraagt me wie van ons twee de duikleider zal zijn. Ik weet niet of ik mijn verwondering kan wegsteken bij het horen van deze vraag. Ik antwoord voorzichtig dat het vanuit het perspectief van dit artikel het beste is dat hij de duikleider is, maar dat het geen probleem is als hij liever heeft dat ik de leiding neem. Nee, Frank zal vooraan duiken. Ik ben benieuwd.

Met de luxe van volledige mobiliteit, vertel ik mijn buddy dat ik in het koele water op hem zal wachten. Ik voel me een beetje schuldig dat ik gebruik maak van dit voordeel en sus mezelf met de gedachte dat ik vanuit kikvorsperspectief een beter zicht heb op het gebeuren.

Als Frank aangeeft dat hij klaar is, komen de leden van de duikschool in beweging. Sommigen hebben zich ook met neopreen uitgerust met de intentie om te gaan duiken. Anderen zijn naar hier gekomen om te helpen en van de zon te genieten. Met z'n drieën nemen ze Frank op, terwijl anderen zijn materiaal naar beneden brengen. Ze zetten Frank voorzichtig in het water en helpen hem alles aan te gespen. Daarna geeft Frank al zittend op een rots zijn briefing. Tot mijn verwondering is dit een quasi-standaard duikbriefing. Niets speciaals voor mij als buddy en hekkensluiter. Voor alle zekerheid vraag ik het nog even. Moet ik de richting niet aangeven? Met mijn duiklamp bijlichten? Nee, niets van dat alles.

De andere duikers leggen Frank op zijn rug in het water. Hij dobt even terwijl hij zijn materiaal controleert. Als alles naar behoren werkt, geeft hij mij het OK-teken. Ik beantwoord dit teken. Hij draait zich om en begint aan de duik. Ik volg.

Onder water zie ik een andere Frank. Zijn paraplegie hindert hem totaal niet meer. Ik bewonder zijn handigheid – en in zijn geval is dit woord zeer passend – om met zijn twee handen te zwemmen, het kompas te manipuleren, zijn vlotbaarheid te regelen, zijn duiklamp te gebruiken, de communicatie met mij, zijn buddy, te onderhouden en ondertussen nog te genieten van de duik en de onderwateromgeving. Dat alles alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Naarmate de tijd verstrijkt, voel ik me meer op mijn gemak. Ik geraak ervan overtuigd dat dit inderdaad een 'gewone' duik is.

Na een veertigtal minuten geeft Frank aan dat de duik voorbij is. We stijgen samen op. Aan het oppervlak draait hij zich op zijn rug. Zijn clubleden helpen hem met het afgooien van zijn materieel en dragen hem naar de kant. Daar begint Frank aan zijn lange terugkeer naar de rolstoel. Terwijl hij daarmee bezig is, houden we de debriefing van deze verrassende duik en loggen we onze ervaring in.

Tevreden neem ik afscheid van deze jolige bende. Duiken met alleen je handen? Frank is hierin zeker een expert. Maar ondanks zijn inspanningen en het vele geduld kan hij niet duiken zonder de hulp van een geolied team aan de waterkant. Deze duik met 'mijn buddy' heeft een diepe indruk op me gemaakt. Dank je wel Frank.

Ik verlaat de duikstek met grote bewondering voor iedere duiker met een handicap en de vele helpende handen die het mogelijk maken. Het zijn zo'n momenten die het op de hort gaan voor het schrijven van deze rubriek een zoete smaak geven. Blij dat ik deze tak binnen onze liga in de verfkant zetten en NELOS-leden zoals Frank de kans kan geven om in Hippocampus te verschijnen. Ken je een duiker die ook in deze rubriek moet voorkomen, stuur dan een mailtje naar patrick.vanhoeserlande@nelos.be. En ik zorg ervoor.

Tot aan de waterkant! ■

PATRICK VAN HOESERLANDE